รูปแบบการจัดสรุปผลการพัฒนางาน /แนวปฏิบัติที่ดี

ชื่อผลงาน.....การพัฒนารูปแบบการให้คำปรึกษาทางสุขภาวะจิตระดับคณะ ด้วยแนวทางการจัดการข้อมูลที่ปลอดภัยและลดข้อจำกัดด้านการยินยอม : กรณีศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ประเภทผลงาน

( ) สายวิชาการ

(/) สายสนับสนุน โปรดระบุ

( ) การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

(/) การพัฒนางาน/กระบวนงาน/R2R

( ) การพัฒนางานห้องปฏิบัติการ

ประเภทการนำไปใช้ประโยชน์

( ) นวัตกรรม (/) R2R (/) การพัฒนางาน/การลดขั้นตอน

ชื่อเจ้าของผลงาน.....นายจิรเสกข์...อินทนิน.....ตำแหน่ง...นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพปฏิบัติการ

หน่วยงาน.....งานพัฒนานักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์...คณะเกษตรศาสตร์...มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี...

1.บทคัดย่อ

การให้คำปรึกษาทางสุขภาวะจิตแก่นักศึกษาระดับคณะมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมสุขภาพจิตและความเป็นอยู่ที่ดีของนักศึกษา อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานพบข้อจำกัดสำคัญด้านการเก็บรวบรวมและจัดการข้อมูลภายใต้หลักการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและความยินยอมของนักศึกษา งานวิจัยและพัฒนาเชิงระบบนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและพัฒนาแนวทางการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์การปฏิบัติงาน (Work Analysis) และการวิจัยในงานประจำ (Routine to Research: R2R) ภายใต้บริบทของงานพัฒนานักศึกษา คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ผลที่ได้คือชุดแนวทางปฏิบัติที่สามารถลดอุปสรรคด้านความร่วมมือของนักศึกษา ปรับปรุงกระบวนการบันทึกข้อมูลอย่างมีระบบ และส่งเสริมการใช้ระบบ UBU Wellness Mind อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสามารถขยายผลไปใช้ในระดับคณะและมหาวิทยาลัยต่อไปได้

แนวทางที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยเครื่องมือสำคัญ 3 ส่วน ได้แก่ (1) แบบฟอร์ม E-Consent สำหรับการแสดงความยินยอมอย่างชัดเจนและปลอดภัย (2) แบบฟอร์มติดตามผลการให้คำปรึกษา เพื่อประเมินความคืบหน้าและสถานะของนักศึกษาในแต่ละรอบ และ (3) ระบบ Data Log ที่มีการจัดระดับความลับของข้อมูลตามความอ่อนไหวของประเด็นที่ปรึกษา โดยออกแบบให้สามารถบันทึกและสืบค้นได้อย่างปลอดภัยตามแนวทางจริยธรรม

ซึ่งจากการนำแนวทางดังกล่าวไปทดลองใช้จริงในปีการศึกษา 2566 พบว่านักศึกษาให้ความร่วมมือในการเข้ารับคำปรึกษาเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 40 เป็นร้อยละ 75 การจัดเก็บข้อมูลมีความครบถ้วนมากขึ้น สามารถติดตามผลการให้คำปรึกษาได้อย่างมีระบบ และลดความเสี่ยงในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ผลลัพธ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่างานพัฒนานี้ไม่เพียงตอบโจทย์การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า แต่ยังสร้างกลไกที่ยั่งยืนในการส่งเสริมสุขภาพจิตและคุณภาพชีวิตนักศึกษาอย่างรอบด้าน

2.บทนำ

ในปัจจุบัน ปัญหาด้านสุขภาพจิตในกลุ่มนักศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจมากขึ้น เนื่องจากความเปลี่ยนแปลงในบริบทการเรียนรู้ วิถีชีวิต และสังคมที่ส่งผลกระทบต่อความเครียด ความวิตกกังวล และการปรับตัวของนักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับคณะ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ใกล้ชิดนักศึกษามากที่สุด การให้คำปรึกษาทางจิตวิทยาจึงถือเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและความสำเร็จทางการศึกษา อย่างไรก็ตาม จากการดำเนินงานของงานพัฒนานักศึกษา คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบข้อจำกัดหลายประการที่เป็นอุปสรรคต่อการให้คำปรึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น นักศึกษาไม่ให้ความร่วมมือในการเข้ารับคำปรึกษา การไม่ยินยอมให้เปิดเผยหรือบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล รวมถึงการไม่มีระบบจัดเก็บข้อมูลที่ปลอดภัยและต่อเนื่อง ส่งผลให้ไม่สามารถติดตามและประเมินผลการให้คำปรึกษาได้อย่างเป็นระบบ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงได้ดำเนินการวิเคราะห์กระบวนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา พร้อมทั้งพัฒนาแนวทางใหม่ที่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และหลักจริยธรรมในการปฏิบัติงาน โดยใช้กระบวนการวิจัยในงานประจำ (Routine to Research: R2R) ควบคู่กับการออกแบบเครื่องมือสนับสนุน เช่น แบบฟอร์ม E-Consent ระบบติดตามผล และ Data Log แยกระดับความลับ เพื่อสร้างระบบการให้คำปรึกษาที่ปลอดภัย เชื่อถือได้ และสามารถขยายผลในระดับคณะหรือมหาวิทยาลัยได้ต่อไป

ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นในการจัดระบบการให้คำปรึกษาใหม่ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของทั้งนักศึกษาและผู้ให้บริการ โดยอาศัยหลักการของ “การพัฒนางานจากงานประจำ” หรือ R2R ที่ไม่เพียงช่วยสะท้อนปัญหาเชิงระบบที่เกิดขึ้นในพื้นที่ปฏิบัติงานจริง แต่ยังเปิดโอกาสให้เกิดนวัตกรรมจากประสบการณ์ตรง รูปแบบที่พัฒนาขึ้นจึงเป็นผลจากการมีส่วนร่วมของทั้ง

นักศึกษา ผู้ให้คำปรึกษา และผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้แนวทางนี้ไม่ใช่เพียงคำตอบของปัญหาเฉพาะจุด แต่ยังวางรากฐานให้กับการดูแลสุขภาพจิตนักศึกษาอย่างยั่งยืนในระดับองค์กร

3.วัตถุประสงค์

1.เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการให้คำปรึกษาทางจิตวิทยาแก่นักศึกษาในระดับคณะ ภายใต้ข้อจำกัดด้านการจัดการข้อมูลและความยินยอม

2.เพื่อพัฒนาและออกแบบแนวทางการให้คำปรึกษาที่ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับหลักการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและสิทธิมนุษยชน

3.เพื่อสร้างและทดลองใช้เครื่องมือสนับสนุนการให้คำปรึกษา ได้แก่ แบบฟอร์ม E-Consent แบบติดตามผล และระบบบันทึกข้อมูล (Data Log) ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในระดับคณะและมหาวิทยาลัย

4.วิธีการ/เครื่องมือ

4.1 วิเคราะห์ปัญหา

วิเคราะห์กระบวนการให้คำปรึกษาที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกนักศึกษา และการเก็บข้อมูลย้อนหลังจากสถิติการให้คำปรึกษา 3 ปี เพื่อระบุปัญหาที่เกิดขึ้นในด้านความร่วมมือและการจัดการข้อมูล

4.2 การพัฒนาแนวทางใหม่

ออกแบบแบบฟอร์ม E-Consent และแบบติดตามผลการให้คำปรึกษา พร้อมทั้งระบบ Data Log โดยจัดระดับความลับของข้อมูลตามความเหมาะสม และทดสอบใช้งานจริงกับนักศึกษาในระดับคณะ

5.ผลการดำเนินงาน

- จากการดำเนินการพัฒนางานฯ พบว่าแบบฟอร์มและระบบใหม่ช่วยลดข้อจำกัดด้านข้อมูลส่วนบุคคลและเพิ่มอัตราการให้ความร่วมมือของนักศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 1 แบบฟอร์ม E-consent

หัวข้อ	รายละเอียด
ชื่อ-สกุล	(กรอกโดยนักศึกษา)
รหัสนักศึกษา	(กรอกโดยนักศึกษา)
คณะ / สาขา	_____
วันที่ขอรับคำปรึกษา	(เลือกวันที่)
ประเภทคำปรึกษา	☐ การเรียน ☐ สุขภาพจิต ☐ ครอบครัว ☐ ความสัมพันธ์ ☐ อื่น ๆ _____
ความยินยอมในการเก็บข้อมูล	☑ ข้าพเจ้าขอแสดงความยินยอมให้ผู้ให้คำปรึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อการให้คำปรึกษา
ความยินยอมในการบันทึกผลการพูดคุย	☑ ข้าพเจ้ายินยอมให้มีการบันทึกเนื้อหาสำคัญเพื่อใช้วิเคราะห์และติดตามผล (โดยไม่เปิดเผยตัวตน)
การยินยอมเปิดเผยข้อมูลต่อผู้เชี่ยวชาญ (ถ้าจำเป็น)	☐ ยินยอม ☐ ไม่ยินยอม
ลายเซ็นนักศึกษา (พิมพ์ชื่อ)	_____

หัวข้อ	รายละเอียด
วันที่ยินยอม	_____

ตารางแสดงการเปรียบเทียบผลการดำเนินการก่อนและหลังการใช้แนวทางที่พัฒนาขึ้นใหม่

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบก่อนและหลังการใช้แนวทางใหม่

ประเด็นปัญหา	ก่อนใช้แนวทางใหม่	หลังใช้แนวทางใหม่
การให้ความร่วมมือของนักศึกษา	ต่ำ (~40%)	สูงขึ้น (~75%)
ความถูกต้องของข้อมูล	ไม่ครบถ้วน	ครบถ้วนมากขึ้น
ความสามารถในการติดตามผล	ไม่มีระบบ	มีระบบ Data Log และติดตามได้

6 สรุป

แนวทางการพัฒนารูปแบบการให้คำปรึกษาเชิงระบบนี้ สามารถแก้ไขปัญหาด้านความร่วมมือและการจัดการข้อมูลในกระบวนการให้คำปรึกษาทางจิตวิทยาได้เป็นอย่างดี มีความเหมาะสมกับบริบทของคณะเกษตรศาสตร์ และสามารถต่อยอดขยายผลได้ในระดับมหาวิทยาลัย

7.ความสามารถในการนำผลงานไปใช้ประโยชน์หรือต่อยอดเพื่อให้บุคคลหรือหน่วยงานอื่นไปใช้ประโยชน์ได้ในวงกว้าง (impact)

ผลงานชุดนี้มีศักยภาพในการขยายผลในระดับคณะและมหาวิทยาลัยอย่างกว้างขวาง เนื่องจากตอบโจทย์ปัญหาเชิงระบบที่หลายหน่วยงานกำลังเผชิญอยู่ ได้แก่ การจัดการข้อมูลที่ปลอดภัย การได้รับความยินยอมอย่างชัดเจน และการติดตามผลคำปรึกษาอย่างเป็นระบบ ภายใต้ข้อจำกัดด้านกฎหมายและจริยธรรมแนวทางนี้สามารถนำไปใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนาแนวปฏิบัติสำหรับคณะอื่น ๆ ภายในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี รวมถึงเป็นกรอบในการฝึกอบรมอาจารย์ที่ปรึกษาและบุคลากรด้านการพัฒนานักศึกษาในการให้คำปรึกษาอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

ความเห็นจากหน่วยงาน

(✓) เห็นชอบให้ส่งผลงานเข้าร่วมโครงการ

( ) ไม่เห็นชอบ

ลงนาม .....

(....นายนรินทร...บุญพราหมณ์....)